

mekvilágnak : mindazt a gyönyörűséget, mit ez egyetlen könyv szerzett a gyermeki léleknek, tetézve adni nektek, gyermekek !"

Dr. Áldobolyi Nagy Miklós

Petrich Béla ; A modern nyelvek tanítása. Pedagógiai szakkönyvek, 5. kötet. Szerkeszti Dékány István. Budapest, 1937. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület kiadása. 96 oldal.

A könyv szerzője országosan elismert kitűnő pedagógus. Minden szaktanár tudja róla, hogy tárgyát meg tudja növéndékeivel kedveltetni és tanítási eredménye kiváló. Aki a könyvet kézbeveszi, kétségkívül ennek a pedagógiai sikernek a titkát akarja ellesni.

A könyv a kíváncsiságot nem elégíti ki. A „szabályok“, amelyeket a szerző ad, alig mondanak többet, mint Michel Angelo ismeretes szabálya a művészetről, amely szerint a márványtömbben már benne van a szobor, csak le kell róla faragni a felesleget. Ugy látszik, a pedagógia ebben a vonatkozásban művészet: a módszer-tani „szabályokban“ nincs benne a pedagógiai siker titka, legfeljebb annak a lehetősége.

A könyv azonban még ezeken a korlátozott lehetőségeken belül is kevesebbet mond, mint amennyit joggal elvárunk. Ennek oka szerintünk a módszer fogalmának meghatározása. A szerző Fináczy Ernő meghatározását teszi magáévá, amely szerint a módszer „pedagógiai eljárás egy művelődési cél megvalósítása érdekében.“ A könyv maga azonban ennek a meghatározásnak inkább csak egyik felét, a pedagógiai eljárást tartja szem előtt. A meghatározás másik felét, a művelődési célt csak ritkán veszi tekintetbe.

A magunk részéről a módszert „*absztrakt valóság*“-nak tartjuk, egy „*életesen való*“ funkciórendszer egyik kompensének, amelynek tagjai: *adottság — módszer — cél*. Minden tárgy tanítását ez a hármass funkciórendszer determinálja. Fokozottan fontos volna azonban a funkciórendszer minden tagját éppen a modern nyelvek tanításánál tekintetbe venni, ahol az *adottság* (a növéndékek meglévő nyelvtudása) és a *cél* egyenként és iskolánként határesetesen különböző. A magunk részéről minden módszertani alapvetést, amely idegen nyelvek tanítására vonatkozik, csak ennek a hármass funkciórendszernek a keretében tudunk elképzelni.

A könyv szerzője ennek ellenére is igen érdemes munkát végzett. A teljes pártatlansággal összeállított bibliográfia, a történelmi bevezetés olyan úttörő munkát, amelyet már időkímélés érdekében sem nélkülözhet egy tanár sem, aki átlagon felüli eredményekre törekszik. A magunk részéről örömmel, de egyúttal sajnálkozással valljuk be, hogy legalább 5 évig tartó kísérletezést takarítottunk volna meg, ha a könyv két évtizeddel ezelőtt, tanári pályánk kezdetén jelenik meg.

H. A.

Greguss Pál : 400 egyszerű növényélettani kísérlet. Árpád nyomda kiadása. Szeged, 1936. 141 lap, 263 ábra.

Ki nem gondolt volna már a természetrajz tanárai közül arra, hogy a növény életfolyamatainak néhány fontosabb mozzanatát *egyszerű és mégis bizonyító erejű* kísérletekkel bemutassa tanítványainak? Sok természetrajzi szertárban meglelni azokat a bonyolult instrumentumokat, amelyek hivatva lennének ezt a célt szolgálni, de bizony ezekkel a nehézkesen kezelhető eszközökkel senki sem bajlódott szívesen.

A gyakorlati pedagógus őszinte örömmel üdvözli dr. Greguss Pál főiskolai tanár